

CONTRIBUȚII LA DEZVOLTAREA DPI

Contribuția OSIM la Rețeaua Europeană pentru Mărci și Design (ETMDN)

dr. ing. Alexandru Cristian **ȘTRENC**,
Director General Adjunct OSIM

Rezumat

Articolul prezintă cele mai relevante componente legate de implicarea națională în conceptul și programul lansat de către Oficiul de Armonizare în Piața Internă - OHIM - de la Alicante, sub titulatura de "rețea europeană de mărci și design", și la care România - prin OSIM - participă activ și în mod direct. Informațiile din articol se bazează pe comunicarea făcută de subsemnatul la seminarul "Romanian IP DAY", desfășurat pe data de 7.02.2014 și prilejuit de vizita în România și la OSIM a Președintelui OHIM, dl Antonio Campinos. Seminarul a fost dedicat în special utilizatorilor sistemului comunitar și național de mărci și design, și a constituit o bună manifestare, unde au fost comunicate informații utile și au avut loc dezbateri constructive și la obiect, legate de problematica implicării OSIM în ETMDN.

1. Palierele de bază ale ETMDN

Rețeaua europeană de mărci și design, cunoscută sub acronimul ETMDN, este o inițiativă a Oficiului de Armonizare în Piața Internă - OHIM - care conectează oficiile europene de proprietate industrială, în vederea creării unui sistem european eficient, bazat pe practici, servicii și instrumente comune în domeniul mărcilor și designului, focalizate pe necesități concrete ale utilizatorilor sistemului.

Rețeaua a fost concepută a integra trei paliere de bază, și anume:

- crearea de instrumente comune prin Fondul de cooperare;
- convergența practicilor oficiilor naționale de proprietate industrială în domeniul mărcilor și designului, prin Programul de convergență;
- armonizarea legislației în domeniul mărcilor și designului.

Fiecare dintre acestea are un rol clar și distinct, o abordare specifică și, în ansamblu, concură la sinergizarea protecției mărcii și designului în Uniunea Europeană, ca instrumente fundamentale ale construirii, *de jure* și *de facto*, a pieței interne unice europene.

2. Programul Fondul de cooperare

OHIM a lansat în cadrul acestui Fond de cooperare un număr de 21 de proiecte, dintre care OSIM este implicat în 20, care pot fi grupate în patru capitole distincte:

- proiecte de armonizare (TMview, Designview, TM-Class, CESTO);
- pachete software (e-filing, e-services, back office), pentru a sprijini oficiile naționale în a furniza un acces mai facil la protecția oferită de marca comunitară și designul comunitar;
- servicii de informare pentru companiile mici și mijlocii (eLearning);
- activități pentru facilitarea punerii în aplicare a drepturilor asupra mărcilor și designului, ajutând activitatea judecătorilor, autorităților vamale și a altor autorități competente.

Momentul de start al participării specialiștilor OSIM în grupurile de lucru înființate pentru elaborarea unora dintre proiectele din Fondul de cooperare este anul 2009 și, după cum se va prezenta în continuare, el va continua cel mai probabil până la începutul anului 2015.

În cele ce urmează se indică succint calendarul de implementare pentru programele amintite, cu indicarea unor informații minimale legate de scopul și funcționalitatea acestora.

RO	1.1.1 SEARCH IMAGE	1.1.4 SENIORITY	1.2.10 CESTO	1.2.11 GATEWAY	1.2.5 QUALITY	1.2.6 FORECASTING	1.2.7 SATISF SURVEY	1.2.8 DESIGNVIEW	1.2.9 SIMILARITY	1.2.12 MGMT SYSTEM EUTMDN	SP E-FILING TM	SP E-FILING DS	SP E-SERVICES	SP BACK OFFICE	3.20 E-LEARNING	3.21 CALL CENTER	4.22 ENFORCEMENT DB	4.23 COUNTERFEIT	1.1.2 TMVIEW	1.1.3 TMCLASS
	2014	2012	2013	2012	2012	2015	2014	2013	2014	2015	2013	2013	2014		2013	2014	2014	2014	2012	2012

Fig. 1 Calendar de implementare programe la OSIM

2.1. Proiecte finalizate în anul 2012

CF 113 TMClass

Proiectul se referă la finalizarea unui instrument online, destinat cercetării, traducerii sau clasificării produselor și serviciilor, deosebit de util pentru solicitarea profesională a înregistrării mărcilor.

Astfel, o primă funcție are în vedere cercetarea termenilor specifici unor produse sau servicii care concură la protecția mărcii, în lista de produse și servicii, conform clasificării internaționale, și aflarea clasei din care fac parte, înainte de a solicita protejarea mărcii.

Instrumentul permite astfel și verificarea dacă o listă de produse și servicii într-o anumită limbă apare în baza de date a oficiului.

Având în vedere că TMClass este accesibil pentru toate limbile oficiale ale statelor care iau parte la proiect, permite astfel și traducerea termenilor, astfel încât, pentru orice cuvânt (cuvinte) tastat(e), se pot găsi termeni de clasificare în lista de produse și servicii care conține acel(e) cuvânt (cuvinte).

CF 112 TMview

Este unul dintre cele mai importante proiecte cu valență de fond în stabilirea unei rețele europene eficiente, legată de protecția mărcilor, și are în vedere crearea unei baze de date comună cu toate mărcile existente în registrele țărilor participante.

Rezultatul direct al funcționalității acestei baze de date este acela că permite cercetarea online, în mod gratuit, a mărcilor înregistrate în toate oficiile implicate în inițiativă.

Proiectul are ca țintă integrarea tuturor oficiilor europene în aplicația web TMview, dar, în paralel cu dezvoltarea noilor versiuni ale TMview și cu integrarea oficiilor europene, se are în vedere integrarea bazelor de date ale altor oficii din state non-UE, dar al căror aport economic și tehnologic în lumea modernă este semnificativ.

CF 114 Seniority

Anterioritatea este o condiție de bază în examinarea și înregistrarea mărcilor, iar programul indicat are tocmai scopul armonizării informațiilor privind anterioritatea.

Are la bază respectarea legislației privind efectele anteriorității, iar funcționalitatea de bază constă tocmai în punerea la dispoziția utilizatorilor a informațiilor relevante în regim online, prin utilizarea unei terminologii armonizate, crearea unui domeniu privind vechimea mărcilor și, nu în ultimul rând, a unor hyperlink-uri între intrările din bazele de date ale oficiilor participante și OHIM.

CF 125 Quality System

Programul are în vedere, ca scop de bază, crearea unui instrument online care promovează calitatea prin furnizarea de informații transparente, ușor accesibile, referitoare la serviciile și performanțele oferite de fiecare oficiu participant, în domeniul proprietății industriale, în general, și al mărcilor și, respectiv, designului, în particular.

Instrumentul creat permite oferirea de informații relevante utilizatorilor:

- date relevante, referitoare la un anumit oficiu participant;
- serviciile oferite de fiecare oficiu;
- oficiile care se supun în prezent unor standarde de calitate, precum și standardele respective;
- obiectivele de performanță comune și individuale;
- cele mai recente estimări și valori pentru fiecare oficiu și indicator în parte;
- tendințe care pot fi puse în evidență în domeniul calității serviciilor oferite de către oficiile participante.

CF 1.2.11 Gateway

Multitudinea de proiecte, cuplată cu multitudinea de oficii naționale participante în proiectele enunțate, au făcut necesară implementarea unei interfețe unitare și prietenoase, care să permită utilizatorului mediu, interesat de proiecte și, mai ales, de implementarea lor, o parcurgere cât mai facilă a aplicațiilor relevante.

În acest scop, proiectul are în vedere:

- facilitarea unui acces unitar către toate proiectele dezvoltate de OHIM;
- asigurarea unui acces unitar și coerent către aplicațiile publice;
- asigurarea unui acces unitar către aplicațiile cu acces restricționat;
- informarea operativă a utilizatorilor, privitor la aplicațiile la care au acces,

noutăți etc.

CF 3.20 e-Learning

Plecând de la premisa evidentă că mijloacele moderne de pregătire și învățământ în domeniul proprietății intelectuale trebuie să aibă o pondere și un impact sporite în special pentru acele organizații care au posibilități financiare și forță administrativă mai modeste, proiectul are ca scop oferirea unui suport direct pentru IMM-uri, privind importanța drepturilor de proprietate intelectuală în activitatea acestora.

Proiectul are două secțiuni de bază în care se pot accesa materiale relevante, și anume:

- De ce este importantă proprietatea intelectuală, în general, și protecția mărcilor, în particular?
- Ce și cum se protejează proprietatea intelectuală?

Proiecte finalizate în 2013

CF 214 Software Package - eFiling Mărci

Aș putea să-l definesc ca fiind proiectul cel mai important și, în tot cazul, cu eficiența administrativă cea mai semnificativă pentru activitatea OSIM, eficiență care se transpune în fapt într-o facilitate prezumată clară pentru depunătorii de mărci și mandatarii autorizați care, practic, nu mai trebuie să depună actele de înregistrare fizic, la OSIM.

Are ca scop dezvoltarea unui sistem de depunere online a cererilor pentru înregistrare de marcă națională, care să includă și facilitatea de plată online a taxelor legale, specifice procedurii de înregistrare.

Este un proiect conceput flexibil, respectiv, a fi adaptabil la cerințele legislative și specificul fiecărui oficiu național.

Subliniez încă o dată participarea directă și intensă la implementare a unui număr important de consilieri de mărci care au făcut teste și, ulterior, sugestii valoroase.

CF 121 CESTO

Este un instrument destinat automatizării și simplificării cercetării automate în bazele de date destinate motivelor absolute de respingere.

Concepția proiectului se bazează pe prezentarea unificată a tuturor informațiilor relevante, din mai multe surse de date, într-un singur raport de cercetare, în care sunt indicate elementele specifice cu caracter imuabil: simboluri naționale și religioase, steme, embleme etc., care se pot constitui în motive absolute de respingere pentru o cerere de înregistrare de marcă.

CF 127 User Satisfaction Survey

Plecând de la premisa că utilizatorii sistemului trebuie să aibă la dispoziție un instrument de exprimare a gradului de satisfacție cu privire la procedurile și manierele de lucru derulate în oficiile naționale de proprietate industrială, se are în vedere, în proiectul în speță, crearea unei metodologii de desfășurare a sondajelor, bazată pe un set de întrebări, și a unui instrument de desfășurare a sondajelor de opinie, inclusiv analiza ulterioară.

Implementarea a fost finalizată în urma unui workshop comun OHIM - OSIM și, în baza rezultatelor implementării și a concluziilor trase, au fost efectuate două sondaje în anul 2013, ale căror rezultate vor trebui analizate și procesate în vederea tragerii de concluzii lucrative.

CF 422 Enforcement database

Proiectul are în vedere crearea unui canal de comunicare electronică între titularii de drepturi de proprietate industrială și autoritățile responsabile de respectarea și punerea în aplicare a acestor drepturi.

Este evident că instrumentul permite și ghidarea solicitanților de drepturi în faza de depunere a unei cereri de protecție.

Funcționalitatea proiectului se bazează pe conectarea automată în flux continuu la bazele de date relevante, dezvoltate, de asemenea, în cadrul Fondului de cooperare, și anume: TMview, Designview, indicații geografice.

Este prevăzută furnizarea către utilizatori a unui modul de alertă în legătură cu posibile încălcări de drepturi, și permite, în mod evident, un acces preferențial către autoritățile competente în materia respectării drepturilor de proprietate industrială.

Proiecte propuse spre finalizare în 2014

CF 214 Software Package - eFiling Design

Printr-o similitudine accentuată cu proiectul pentru mărci, acesta constituie dezvoltarea unui sistem de depunere online a cererilor de înregistrare desene sau modele pe plan național, inclusiv partea de plăți online.

De asemenea, are în vedere o adaptabilitate la cerințele legislative și specificul fiecărui oficiu.

Proiectul a demarat și în România, iar estimarea este că în aprilie 2014 va fi finalizată partea de desene și modele, durata estimată a implementării fiind de șase luni.

Similar proiectului omonim de mărci, implementarea se va face cu angrenarea colegială a unui număr de consilieri de proprietate industrială.

CF 128 Designview

Și la acest proiect sunt clare similitudinile cu proiectul omonim pentru mărci TMview, și are în vedere dezvoltarea unui sistem comun de cercetare pentru design, bazat pe informații cumulate din diferite surse, în scopul de a îmbunătăți experiența utilizatorului final în depunerea și urmărirea procedurii de înregistrare a mărcilor.

În esență, el oferă oficiilor naționale un instrument suplimentar în activitatea de examinare a designului.

CF 214 Software Package - eServices

În continuarea proiectelor de e-filing pentru mărci și design, acesta permite dezvoltarea unui sistem de depunere online a cererilor pentru reînnoirea mărcilor și prelungirea duratei designului, inclusiv partea de plată online a taxelor.

Este avută în vedere o adaptabilitate la cerințele și specificul oficiului național.

Proiectul va fi implementat în România în cursul anului 2014, preconizându-se o durată estimată a implementării de șase luni.

CF 423 Enforcement intelligence tool

Proiectul va asigura crearea unui instrument electronic, care să ajute părțile interesate să înțeleagă și să gestioneze profesional problema încălcării drepturilor de proprietate intelectuală.

Proiectul este împărțit în două module.

Funcția primului modul este de a crea o bază de date armonizate cu capturile de articole contrafăcute (indiferent de țară și autoritate).

Funcția celui de-al doilea modul este de a estima dimensiunea problemei reprezentată de contrafacere, pe baza unei metodologii de estimare.

Cerințele au fost aprobate de către grupul de lucru special constituit pe problemă, și a început deja dezvoltarea aplicației. Lansarea proiectului este planificată în trimestrul al II-lea al anului 2014.

CF 3.21 Common Contact Center tool

Se va finaliza un instrument comun pentru informarea și consilierea utilizatorilor finali, bazat pe accesul rapid al personalului de suport la informații relevante pentru protecția mărcilor și designului, în vederea informării prompte a utilizatorilor.

Proiectul se preconizează a se implementa în cursul anului 2014, iar lansarea este estimată pentru luna mai 2014.

CF 1.2.9 Similarity

Similarity este un instrument comun, care va asigura creșterea gradului de transparență și a consistenței deciziilor pentru procesul de examinare și înregistrare a mărcilor.

În fapt, este un instrument de cercetare utilizabil în determinarea dacă bunuri sau servicii sunt considerate similare (și în ce limită) sau nesimilare în rândul oficiilor de proprietate industrială participante în proiect.

Se va implementa în cursul anului 2014, lansarea estimată fiind în aprilie 2014.

3. Participarea OSIM în Programul de convergență

Programul de convergență a fost demarat de către OHIM în 2012 și, după cum rezultă din denumire, este destinat realizării unei convergențe efective a practicilor oficiilor naționale de proprietate industrială în procedurile de examinare și înregistrare a mărcilor și designului.

Participarea OSIM a început în 2013 pe zona mărcilor, prin specialiștii din Serviciul Mărci, la 5 proiecte:

- Armonizarea practicilor de clasificare a mărcilor pentru produse și servicii;
- Convergența practicilor pe probleme de titluri de clase;
- Motive absolute - mărci figurative;
- Sfera protecției mărcilor alb-negru;
- Motive relative - risc de confuzie.

Anul 2014 este dedicat problematicii specifice din domeniul designului, astfel încât se vor lansa două noi proiecte:

- Reprezentări grafice pentru design;
- Armonizarea indicațiilor de produs.

Participarea specialiștilor OSIM alături de cei ai altor oficii, în definirea unor elemente de convergență și armonizare în procedurile naționale, în sensul armonizării cu procedurile Oficiului de la Alicante, sunt de natură a realiza o componentă administrativă esențială a rețelei europene.

4. Participarea OSIM în procesul de armonizare legislativă

Comisia Europeană a lansat încă din anul 2008 un amplu proces legislativ de revizuire a Regulamentului mărcii comunitare și Directivei.

Acesta a fost demarat instituțional prin "Compromise Agreement", adoptat la ședința comună AB/BC a Consiliului de Administrație și a Comitetului de Buget, desfășurată la Bruxelles, în septembrie 2008.

Ca urmare a întregului proces de discutare și negociere din Grupul de Proprietate Intelectuală a Consiliului, în mai 2013, în Grupul de lucru au fost finalizate cele două propuneri de substanță:

- Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului, de apropiere a legislațiilor SM cu privire la mărci;
- Propunerea de Regulament a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Regulamentului CE, nr. 207/2009, privind marca comunitară.

Scopul articolului excede prezentării exhaustive a derulării lucrărilor, și mă voi mulțumi să remarc faptul că reprezentanții OSIM participă activ la negocierea celor două componente fundamentale ale viitorului "acquis" comunitar în domeniul mărcilor.

5. Concluzii

Din cele prezentate a rezultat că, pentru implementarea tuturor proiectelor enunțate, ceea ce a presupus semnificativ mai mult decât o preluare a unor instrumente dezvoltate de către Oficiul de la Alicante, a fost depus un efort semnificativ, bazat pe o conlucrare eficientă între echipa OSIM și echipa OHIM.

La această conlucrare trebuie menționată participarea concretă - în special pe palierul de depunere electronică e-filing - a unor consilieri de proprietate industrială. Aceștia au realizat unele teste necesare fazelor de implementare, au exprimat unele puncte de vedere foarte importante, din partea utilizatorilor direcți ai sistemului, într-un cuvânt, au fost parteneri importanți în efortul de implementare pe acel palier.

În sinteză, alocarea efortului de către personalul OSIM în proiectele ETDMN se poate cuantifica în următoarele cifre:

- 500 zile-persoane implicate direct;
- 25 persoane din OSIM implicate în proiectele Fondul de cooperare, la care se adaugă 10 experți participanți în Grupele de lucru ale CF;
- 3 experți din OSIM, participanți în pachetele de programe de convergență CP;
- 4 workshop-uri organizate pe programele din Fondul de cooperare, cu participarea a 50 de consilieri PI, dintre care 12 implicați direct în grupele de lucru permanente din OSIM.

La rândul său, suportul personalului din partea OHIM implicat în proiecte se exprimă prin 455 zile-persoane din partea unui Șef de proiect și a unui Dezvoltator, detașați la OSIM.

Cred că, în sensul celor menționate, pot aprecia că participarea și contribuția personalului OSIM la Rețeaua europeană de mărci și design este:

- masivă, ca fiind una dintre cele mai mari implicări în programele Fondului de Cooperare;

- eficientă, fapt exprimat prin aceea că, de regulă, au fost îndeplinite cerințele strânse ale graficului de implementare;

- bazată pe o foarte bună colaborare cu conducerea și specialiștii OHIM, cu consultanții detașați de către OHIM la București, iar în problemele de implementare, cu consilierii români de PI.

Participarea la proiectele ETDMN a fost înțeleasă, dar, mai ales, făcută cu scopul direct al creșterii calității actului de examinare și de respectare a drepturilor dobândite cu privire la mărci și design, în sensul armonizării practicilor pe plan european.

În încheiere, doresc să remarc, fără a exagera lucrurile din rațiuni extraprofesionale, că viteza și profunzimea de derulare a activităților ETDMN sunt legate direct de personalitatea Președintelui OHIM, dl Antonio Campinos, care, în ultimii ani, a dat și a asigurat instituției comunitare o abordare modernă, dinamică și eficientă.

Bibliografie

1. *Cooperation Fund Tools* - OHIM - version 1.0.
2. SSC003.1 *Statistical travel pack by country* - OHIM.
3. Adrian Trifon - *Materiale de prezentare/proiecte*.